

Oponentní posudek na diplomovou práci

ROZPRÁVKA A JEJ VÝZNAM V SÚČASNEJ RODINĚ,

kteřou předkládá Janka Šeligová

Výchova dětí v rodině představuje nevyčerpatelný zdroj psychologického výzkumu či praktických aplikací. Diplomandka přináší dílčí, ale psychologicky relevantní téma do výzkumu výchovy v rodině – zabývá se psychologickými aspekty pohádky, resp. jejího významu v životě dítěte a způsob zacházení s pohádkou v rodině. Diplomová práce přináší zajímavé téma, přínosné z hlediska interakcí rodičů a dětí, které akcentuje úlohu pohádky i význam kontaktu rodičů a dítěte s ní.

Diplomová práce J. Šeligové má teoreticko empirický charakter, čemuž odpovídá struktura práce. Ve shodě se zaměřením práce se teoretická část věnuje pohádce, rodině a významu čtení pohádek dětem. Hlavní kapitoly této části práce jsou různě rozsáhlé – což samo o sobě samozřejmě problém není. Ale ve vztahu k cíli diplomového projektu se domnívám, že zejména 2. kapitola se měla věnovat podrobněji výchově v rodině, společným činnostem rodičů a dětí či socializačním činitelům souvisejícím s rodinou či významem pohádky pro děti. Nepříliš rozsáhlá 3. kapitola se zabývá problematikou čtení pohádek v rodině a jeho významem pro jednotlivé členy rodiny. Předpokládám-li, že diplomová práce představuje ucelenou studii, pak se v předložené práci v některých ohledech rozcházejí teoretická a empirická část (např. již zmíněné chybějící aspekty vývoje a výchovy dětí v rodině a naopak zmiňované např. funkce rodiny (proč?); dále např. psychologická charakteristika vybraných pohádek, která je sice zajímavá, ale nesouvisí s vlastním výzkumem). Domnívám se, že v tomto ohledu jsou jisté rezervy práce. Je třeba ještě doplnit, že autorka zpracovala poměrně obsáhlý soubor relevantních odborných pramenů.

Těžiště diplomové práce je v její empirické části. Empirické šetření autorka adekvátně rozložila na část, která pracuje s kvantitativními prvky a počítala s dílčím propojením s přístupem kvalitativním. To se jí vcelku podařilo a získané výsledky z dotazníkového šetření 130 rodičů vhodně ilustrují kvalitativně zpracované položky dotazníku. Dotazník pro rodiče odpovídal charakteru výzkumu, zahrnoval adekvátní oblasti v řadě uzavřených otázek a obsahoval čtyři volné otázky, které právě umožnily kvalitativní analýzu odpovědí. Dotazník, soubor zkoumaných rodičů a postup sběru dat jsou v práci náležitě popsány. Dále autorka postupně a přehledně prezentuje výsledky výzkumu. Předkládá řadu získaných údajů, které celkem zajímavě ilustruje autentickým vyjádřením rodičů (častěji matek). Přináší údaje o tom, jak a nakolik využívá pohádek současná rodina, jaké místo v jejím životě pohádka zaujímá. Čtyři zvolené hypotézy v podstatě usilují o ověření názoru odborníků, kdo a jak zprostředkovává dětem pohádky především a v jakém vývojovém období se tak děje. Poměrně rozsáhlá Diskuze rámuje získané výsledky, autorka nahlíží na výsledky své práce a konfrontuje je s názory jiných autorů, což je cenné a diplomový projekt tak autorka důstojně uzavírá.

Závěr:

Janka Šeligová předložila práci, která splňuje požadavky na diplomové práce kladené. Doporučuji proto, aby se tato práce stala předmětem obhajoby na katedře psychologie UK FF v Praze. Dále navrhuji diplomovou práci J. Šeligové ohodnotit známkou velmi dobře.